

Aplikácia práva EÚ v praxi všeobecných súdov...

Kristián Csach

18.3.2013

Justičná akadémia Slovenskej republiky

Plán...

- 1. Výklad EÚ práva a jeho význam pre aplikačnú prax**
- 2. Prejudiciálna otázka a vnútroštátne právo**
- 3. Význam práva EÚ v jeho vnútroštátnej aplikácii (Frucona, Pohotovosť a spol.)**
- 4. Žaloba o náhradu škody**

Význam práva EÚ vo vnútroštátnej aplikácii

- Právo EÚ a čl. 46 Ústavy SR, **II. ÚS 501/2010**
- Zjavná neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť ... právnou normou, ktorej aplikácia zo strany súdu môže viesť k zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti súdneho rozhodnutia je aj **nesporne aplikovateľná** norma práva Európskej únie, vrátane **normiem, ktoré rozhraničujú právomoc** medzi orgánmi Slovenskej republiky (vrátane všeobecných súdov) a orgánmi Európskej únie. O takýto prípad pôjde preto aj **vtedy, ak vnútroštátny súd zjavne prekročí rozsah právomocí, ktorý mu je priznaný pôsobením európskeho práva v rámci vnútroštátneho ústavného poriadku najmä tým, že si prisvojí právomoc, ktorá je zverená iným orgánom Európskej únie**“

Priama a nepriama aplikácia práva EÚ

- **priama aplikácia** únievého práva
 - umožňuje fyzickej alebo právnickej osobe resp. členskému štátu odvolávať sa na práva alebo povinnosti, ktoré priamo vyplývajú z ustanovenia únievého práva
- **nepriama aplikácia** únievého práva (na účely interpretácie vnútroštátneho práva)
 - umožňuje účastníkovi (súdneho/správneho) konania žiadať, aby súdny alebo správny orgán vykladal vnútroštátne právo v súlade s únievým právom (tzv. eurokonformným spôsobom)

Nepriamy účinok smernice

- Pôsobenie prostredníctvom vnútroštátnych noriem
 - Výklad EÚ práva (Doktrína „C.I.L.F.I.T.“ a oslabený jazykový výklad, teleologický a systematický výklad) – prejudiciálna otázka
 - Výklad vnútroštátneho práva vo svetle smernice a jeho limity (zákaz substitučného účinku, právna istota ...)

Prejudiciálna otázka...

- Podstata, 267 ZfEÚ
- Výklad a platnosť (nie aplikácia vnútroštátneho práva) – Pohotovosť (C-76/10)
- Doktrína Degendorf (C-188/92) – preklúzia decentralizovanej ochrany
- Možnosť vs. povinnosť predložiť otázku, praktické rady (kedy a ako argumentovať?)
- Porušenie povinnosti predložiť prejudiciálnu otázku:
 - Európskoprávne dôsledky (C-224/01 Köbler, C-173/02 Traghetti del Mediterraneo...);
 - Medzinárodnoprávne dôsledky – Právo EÚ a ESELP
 - Vnútroštátne dôsledky – dovolanie, sťažnosť na ÚS

Čl. 267 ZFEÚ

„Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať **predbežný nález** o otázkach, ktoré sa týkajú:

- a) **výkladu** zmlúv;
- b) **platnosti a výkladu** aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie;“

Prejudiciálna otázka II...

Procesnoprávne špecifiká

- Uznesenie o predložení / uznesenie o prerušení konania: príčina a dôsledok
- Obrana proti uzneseniu o predložení / prerušení
 - C-210/06 „Cartesio“ a spol. – viazanosť právnym názorom
 - Odvolanie: „ako kedy“ (a kto predloží?)
 - Dovolanie: § 239 ods. 1 písm. b) OSP
 - Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ÚSR?
- Obrana proti meritórnemu rozhodnutiu
 - Dovolanie: prípustnosť: § 237 písm. g) OSP (vylúčený sudca, nesprávne obsadený súd)
 - Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ÚSR – 46 ods. 1 a 48 ods. 1

„Utilizácia“ EÚ práva

- Príklad: právo hospodárskej súťaže: čl. 101 a nasl. ZfEÚ.
- C-295/04 až C-298/04 „Manfredi“, C-453/99 „Courage/Crehan“
- Limity: nie nepovolená svojpomoc: C-68/12 „Akcenta“

Význam EÚ práva – smernica 93/13/EHS o neprijateľných podmienkach

- Aplikačné problémy – aplikácia smernice 93/13/EHS a argumentácia smernicou a judikatúrou Súdneho dvora
- Nepriamy a priamy účinok smernice
- Judikatúra SD: limity súdneho prieskumu
- „Pohotovosť“ & spol.

Význam EÚ práva – obchodní zástupcovia

- Smernica 86/653/EHS o obchodných zástupcoch a jej transpozícia
- Judikatúra vnútroštátnych súdov – problematický prístup
- Ukončenie zmluvy a kompenzačné platby: 2 M Obdo 5/2008
- Určovanie výšky provízie: 5 Obdo 15/2007

Význam práva EÚ – smernica o boji proti omeškaným platbám

- Smernica a jej transpozícia
- Splatnosť faktúr
- Určenie úrokov z omeškania
- Neprijateľné podmienky – ochrannárske obchodné právo?
- Aplikačné problémy

Žaloba o náhradu škody ...

- Čl. 340 ods. 2 ZfEÚ

„V prípade nezmluvnej zodpovednosti Únia, v súlade so zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov, napraví akékoľvek škody spôsobené vlastnými orgánmi alebo pracovníkmi pri výkone ich funkcií.“

- Čl. 268 ods. 2 ZfEÚ

„Súdny dvor Európskej únie má právomoc rozhodovať spory o náhrade škody podľa článku 340 druhého a tretieho odseku.“

Ďakujem za pozornosť

Kristián Csach